Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS BESLUT (första avdelningen)

den 20 november 2017 *

”Talan om ogiltigförklaring – Part företräds av en advokat som inte kan anses vara en utomstående person – Avvisning”

I mål T-702/15,

BikeWorld GmbH, Sankt Ingbert (Tyskland), företrätt av J. Jovy, advokat,

sökande,

mot

Europeiska kommissionen, företrädd av L. Flynn, B. Stromsky och T. Maxian Rusche, samtliga i egenskap av ombud,

svarande,

angående en talan enligt artikel 263 FEUF om delvis ogiltigförklaring av kommissionens beslut (EU) 2016/151 av den 1 oktober 2014 om det statliga stöd SA.31550 (2012/C) (f.d. 2012/NN) som Tyskland har genomfört till förmån för Nürburgring (EUT L 34, 2016, s. 1),

meddelar

TRIBUNALEN (första avdelningen)

sammansatt av ordföranden I. Pelikánová samt domarna V. Valančius och U. Öberg (referent),

justitiesekreterare: E. Coulon,

följande

Beslut

Bakgrund till tvisten

1 Nürburgring är en motorsportbana i den tyska delstaten Rheinland-Pfalz. Den var mellan åren 2002 och 2012 föremål för flera olika stödåtgärder, framför allt bestående i kapitaltillskott, lån, offentliga garantier, avsiktsförklaringar, efterställande av fordringar, beviljande av en hyra som var lägre än marknadshyran, betalning av en ersättning för tillhandahållande av tjänster och betalning av stöd.

* Rättegångsspråk: tyska.

2 Stödåtgärderna syftade till att täcka utgifter för uppförande och drift av anläggningar som var direkt knutna till motorsportbanan, i huvudsak läktare, uppförande och drift av turismanläggningar (fritidsanläggningar, stugor, affärer, restauranger och spelanläggningar) och arrangemang av formel 1-tävlingar.

3 Stödåtgärderna beviljades huvudsakligen av den tyska delstaten Rheinland-Pfalz och av denna kontrollerade rättssubjekt som ägde de olika anläggningarna i byggnadskomplexet Nürburgring, nämligen Nürburgring GmbH (nedan kallat NG), Motorsport Resort Nürburgring GmbH och Congress- und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH.

4 Den 21 mars 2012 beslutade Europeiska kommissionen att inleda ett formellt granskningsförfarande mot Förbundsrepubliken Tyskland angående det stöd som Nürburgring beviljats, inklusive lån från NG till dess dotterbolag, däribland sökanden BikeWorld GmbH, tidigare med firman BikeWorld Nürburgring Besitz GmbH (nedan kallat BWNB), och därefter med firman BikeWorld Nürburgring GmbH (nedan kallat BWN2) eller dess rättsliga föregångare, såsom Bike World Nürburgring GmbH (nedan kallat BWN1).

5 BWN1:s verksamhetsändamål var handel med nya och begagnade motorcyklar samt främjande av motorcykelturism i regionen Eifel. BWN1 absorberades, genom en fusion, av BWNB med verkan från och med den 6 september 2005. BWNB ändrade därefter sin firma till BWN2.

6 NG ägde, samtidigt eller efter varandra, andelar i BWNB och i BWN1, och därefter i BWN2 och i sökanden. NG beviljade lån till sina dotterbolag BWN1, BWNB och BWN2 (nedan kallade de omtvistade lånen).

7 Den 15 maj 2007 sålde NG sin andel på 49 procent i BWN2 till Norbert Brückner och Jörg Jovy. I samband med denna överlåtelse uppskattades, enligt sökanden, värdet av de fordringar som svarade mot de omtvistade lånen till noll euro.

8 BWN2 upphörde år 2008 med sin affärsverksamhet i Nürburgring.

9 BWN2 ändrade därefter sin firma till sökandens firma och flyttade sitt säte till Sankt Ingbert (Tyskland).

10 Efter det att ytterligare stöd beviljats av Förbundsrepubliken Tyskland utvidgade kommissionen granskningsförfarandet genom beslut av den 7 augusti 2012.

11 Kommissionen antog den 1 oktober 2014 beslut (EU) 2016/151 om det statliga stöd SA.31550 (2012/C) (f.d. 2012/NN) som Tyskland har genomfört till förmån för Nürburgring (EUT L 34, 2016, s. 1) (nedan kallat det angripna beslutet).

12 Kommissionen slog i det angripna beslutet fast att de omtvistade lånen hade gett upphov till betalning av olagligt statligt stöd som var oförenligt med den inre marknaden, och att detta skulle återbetalas.

13 Den konstaterade i skäl 226 i det angripna beslutet att sökanden var skyldig att återbetala det statliga stöd som den själv, under sina tidigare firmor, eller dess rättsliga föregångare hade mottagit i samband med de omtvistade lånen.

14 NG krävde i brev av den 5 maj 2015 att sökanden skulle återbetala ett belopp på sammanlagt 4 902 275,29 euro. NG för sedan den 10 augusti 2015 talan vid Landgericht Saarbrücken (Regionala domstolen i Saarbrücken, Tyskland) om förpliktande för sökanden att återbetala ett belopp på 250 000 euro som sökanden den 4 april 2007 erhållit i form av ett lån i strid med artiklarna 108.3 FEUF och 107.1 FEUF. Utöver anspråken i det målet kräver NG även, på liknande grunder, att sökanden ska återbetala ett belopp på 4 652 200 euro.

Förfarandet och parternas yrkanden

15 Sökanden väckte förevarande talan genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 3 december 2015. Tribunalens åttonde avdelning tilldelades målet och en referent utsågs.

16 Kommissionen ingav svaromål den 7 april 2016.

17 I samband med en åtgärd för processledning uppmanade tribunalen den 13 maj 2016 sökanden att klargöra banden mellan sökanden och dess företrädare, Jörg Jovy, och att yttra sig om huruvida talan kunde tas upp till sakprövning mot bakgrund av vad som föreskrivs i artikel 19 tredje och fjärde stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol.

18 Sökanden svarade den 30 maj 2016 att Jörg Jovy var en av två delägare och att han ägde 10 procent av sökandens kapital, men att han likväl inte deltog på något sätt i dess administrativa och ekonomiska ledning.

19 Sökanden gav den 19 juli 2016 in en replik, i vilken den upplyste tribunalen om att ett likvidationsförfarande inletts mot bolaget och begärde, efter att ha vidhållit det i ansökan framställda yrkandet om uppskov med verkställigheten av det angripna beslutet, att målet skulle förklaras vilande i nio månader.

20 Kommissionen inkom med yttrande över begäran om vilandeförklaring den 22 juli 2016 och förklarade att den inte ansåg att det fanns skäl att vilandeförklara målet.

21 Ordföranden på tribunalens åttonde avdelning avslog i beslut av den 29 juli 2016 begäran om vilandeförklaring.

22 Kommissionen ingav duplik den 2 september 2016.

23 Den 16 september 2016 meddelade kommissionen att den inte önskade yttra sig vid en förhandling. Sökanden inkom inte, inom den förelagda fristen, med någon begäran om att få yttra sig vid en förhandling i enlighet med artikel 106 i tribunalens rättegångsregler.

24 Tribunalens ordförande beslutade den 12 oktober 2016 att målet skulle tilldelas en ny referent, som tjänstgjorde på första avdelningen.

25 Sökanden har yrkat att tribunalen ska

– ogiltigförklara det angripna beslutet i den mån det avser sökanden, och

– förordna om uppskov med verkställigheten av det angripna beslutet till dess att tribunalen avgjort detta mål.

26 Kommissionen har yrkat att tribunalen ska

– i första hand avvisa talan, och

– i andra hand ogilla talan, samt

– förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

27 Enligt artikel 129 i rättegångsreglerna får tribunalen när som helst på eget initiativ, efter att ha hört parterna, genom ett särskilt uppsatt beslut som är motiverat pröva om talan ska avvisas till följd av att det föreligger ett rättegångshinder som inte kan avhjälpas, vilket inkluderar frågan huruvida det föreligger sakprövningsförutsättningar med avseende på en talan (se beslut av den 27 mars 2017, Frank/kommissionen, T-603/15, ej publicerat, EU:T:2017:228, punkt 48 och där angiven rättspraxis).

28 Tribunalen anser i förevarande fall att den, genom handlingarna i målet och de förklaringar som lämnats av parterna under den skriftliga delen av förfarandet, har ett tillräckligt underlag för att kunna avgöra målet utan vidare handläggning.

29 Även om kommissionen inte har framställt någon formell invändning om rättegångshinder, har den i svaromålet och dupliken åberopat att det föreligger ett rättegångshinder, huvudsakligen bestående i att talan i målet inte uppfyller de krav som ställs i artiklarna 19 och 21 i stadgan för Europeiska unionens domstol, eftersom den advokat som företräder sökanden, Jörg Jovy, var den ena av sökandens två delägare och denne följaktligen inte var att anse som självständig i förhållande till sökanden.

30 Sökanden har kunnat ta ställning till detta rättegångshinder i sitt svar på tribunalens åtgärd för processledning (se punkt 17 ovan) och i repliken. Sökanden har i huvudsak gjort gällande att dess företrädare, när talan väcktes, inte hade någon koppling till sökanden annat än genom att han ägde 10 procent av sökandens kapital. Företrädaren deltog inte på något sätt i sökandens administrativa och ekonomiska ledning och företrädde sökanden endast i sin egenskap av advokat och inte som delägare.

31 Enligt fast rättspraxis framgår det av artikel 19 tredje och fjärde stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol och av artikel 21 första stycket i nämnda stadga, vilken är tillämplig på tribunalen enligt artikel 53 första stycket i samma stadga, och i synnerhet av ordet ”företrädas” som förekommer i artikel 19 tredje stycket i stadgan, att andra parter än medlemsstaterna, Europeiska unionens institutioner, stater utöver medlemsstaterna som är parter i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och Eftas övervakningsmyndighet, som omfattas av det avtalet, inte själva får föra talan, utan måste anlita en utomstående person som är behörig att uppträda inför domstol i någon av medlemsstaterna eller i en annan stat som är part i EES-avtalet (se beslut av den 5 december 1996, Lopes/domstolen, C-174/96 P, EU:C:1996:473, punkt 11 och där angiven rättspraxis, och beslut av den 16 september 2015, Calestep/ECHA, T-89/13, EU:C:2015:711, punkt 28 och där angiven rättspraxis).

32 Kravet på att part ska företrädas av en utomstående person grundas på den uppfattning om advokatens roll i unionens rättsordning som ligger till grund för artikel 19 i stadgan för Europeiska unionens domstol. Enligt denna uppfattning är advokaten en person som medverkar i rättskipningen och som fullständigt oavhängigt och i rättskipningens överordnade intresse ska biträda klienten i enlighet med dennes behov (se beslut av den 5 september 2013, ClientEarth/rådet, C-573/11 P, ej publicerat, EU:C:2013:564, punkt 11 och där angiven rättspraxis, och beslut av den 16 september 2015, Calestep/ECHA, T-89/13, EU:C:2015:711, punkt 29 och där angiven rättspraxis). Denna uppfattning om advokatens roll genomförs, i mål som anhängiggjorts vid unionsdomstolarna, på ett objektivt sätt som med nödvändighet är oberoende av de nationella rättsordningarna (se beslut av den 19 november 2009, EREF/kommissionen, T-40/08 P, ej publicerat, EU:T:2009:455, punkt 27 och där angiven rättspraxis, och beslut av den 18 maj 2015, Izsák och Dabis/kommissionen, T-529/13, ej publicerat, EU:T:2015:325, punkt 17 och där angiven rättspraxis).

33 Enligt domstolen är kärnan i detta krav på att part ska företrädas av en utomstående person dels att förhindra att privatpersoner själva för talan utan att anlita ett ombud, dels att säkerställa att juridiska personers talan förs av en företrädare som är tillräckligt självständig i förhållande till den juridiska person som han eller hon företräder (beslut av den 5 september 2013, ClientEarth/rådet, C-573/11 P, ej

publicerat, EU:C:2013:564, punkt 14, och beslut av den 4 december 2014, ADR Center/kommissionen, C-259/14 P, ej publicerat, EU:C:2014:2417, punkt 25; se även beslut av den 6 april 2017, PITEE/kommissionen, C-464/16, ej publicerat, EU:C:2017:291, punkt 27 och där angiven rättspraxis).

34 När domstolen slog fast att den personkrets som omfattas av rätten till förtrolig kommunikation mellan advokat och klient bestäms genom kriteriet om juridiskt biträde som lämnas ”fullständigt oavhängigt” (dom av den 18 maj 1982, AM & S Europe/kommissionen, 155/79, EU:C:1982:157, punkt 24), förklarade domstolen att ett sådant biträde utgörs av det som lämnas av en advokat som strukturellt, hierarkiskt och funktionellt är att anse som en utomstående person i förhållande till det företag till förmån för vilket biträdet lämnas (dom av den 17 september 2007, Akzo Nobel Chemicals och Akcros Chemicals/kommissionen, T-125/03 och T-253/03, EU:T:2007:287, punkt 168). Denna definition är även relevant i fråga om parts företrädande i mål vid unionsdomstolarna (se, för ett liknande resonemang, beslut av den 9 november 2011, Glaxo Group/harmoniseringskontoret – Farmodiética (ADVANCE), T-243/11, ej publicerat, EU:T:2011:649, punkt 16). Domstolen har även slagit fast att den som är advokat för en part, i den mening som avses i artikel 19 tredje stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol, eller för en icke privilegierad part, inte får ha några personliga band till det aktuella målet eller stå i något beroendeförhållande till sin klient, av ett sådant slag att det finns risk för att advokaten inte på bästa sätt kan fylla sin väsentliga funktion som en aktör som bistår rättskipningen (se, för ett liknande resonemang, beslut av den 30 oktober 2008, Ortega Serrano/kommissionen, F-48/08, EU:F:2008:131, ej publicerat, punkt 35). Tribunalen har mer specifikt funnit att de ekonomiska eller strukturella banden mellan företrädaren och dennes klient inte får vara av ett sådant slag att klientens egna intressen sammanfaller med företrädarens personliga intressen (beslut av den 6 september 2011, ClientEarth/rådet, T-452/10, ej publicerat, EU:T:2011:420, punkt 20).

35 Det unionsrättsliga kravet att icke privilegierade parter i mål vid tribunalen ska företrädas av en utomstående och självständig person kan således inte förstås så, att det endast syftar till att förhindra att huvudmannen företräds av sina anställda eller av personer som är ekonomiskt beroende av denne (se, för ett liknande resonemang, beslut av den 5 september 2013, ClientEarth/rådet, C-573/11 P, ej publicerat, EU:C:2013:564, punkt 13). Det är fråga om ett mer generellt krav vars iakttagande ska prövas i varje enskilt fall.

36 Det ska i förevarande fall undersökas huruvida banden mellan Jörg Jovy och sökanden och mellan den förstnämnde och detta mål är förenliga med de krav som gäller avseende företrädande av icke privilegierade parter i mål vid unionsdomstolarna.

37 Det är ostridigt att Jörg Jovy förvärvade 10 procent av kapitalet i sökanden från NG och att han sedan dess är en av två delägare i sökanden. Av punkt 10 i ansökan framgår vidare att i samband med den transaktion genom vilken Jörg Jovy och den andre delägaren förvärvade sökandens kapital ”ha[de fordringarna avseende de omtvistade] lånen.. uppskatta[t]s till ett värde av noll och överlåt[its] till en av de nya delägarna då ingen annan användning [var] möjlig”, varvid den nämnda delägaren förklarade sig ”beredd att överlåta [dem] till vilken köpare som helst”.

38 De personliga band som således fanns mellan sökandens advokat och sökanden samt mellan den förstnämnde och detta mål när talan väcktes var av ett sådant slag att det fanns risk för att advokaten inte på bästa sätt skulle kunna fylla sin väsentliga funktion som en aktör som bistår rättskipningen.

39 Sökanden och dess advokat har inte, varken med anledning av det rättegångshinder som kommissionen påtalat eller med anledning av tribunalens åtgärd för processledning, anfört någon omständighet som skulle kunna medföra att en sådan risk inte kan anses föreligga i förevarande fall.

40 Av punkterna 8 och 12 i ansökan framgår tvärtom att denna risk förverkligats i förevarande mål, eftersom Jörg Jovy har blandat samman sin ställning och sina personliga intressen, såsom investerare och delägare i sökanden, med sin klients ställning och intressen. Han har nämligen, till stöd för att det påstått olagliga, statliga stöd som sökanden erhållit i samband med de omtvistade lånen inte ska

återbetalas, för det första anfört att ”de nuvarande delägarna i sökanden inte ha[de] någon som helst koppling till dem som var delägare i sökanden när lånen bevilja[des]”. Han har för det andra gjort gällande att det vid NG:s försäljning av dess andelar i sökanden inte fanns någon anledning att undersöka huruvida de nämnda lånen var lagenliga eller huruvida reglerna om statligt stöd hade iakttagits, eftersom ”NG i det överlåtelseavtal som ingåtts med detta bolag hade försäkrat [förvärvarna] att det inte mottagit något offentligt stöd”. De på detta sätt framförda invändningarna hänförde sig enbart till Jörg Jovy och den andra delägaren i sökanden personligen, såsom förvärvare av NG:s andelar i sökanden, och berörde inte sökanden, i vilken andelar överlåtits.

41 Jörg Jovy hade således, när talan väcktes, personliga band till sökanden och till detta mål, vilka innebar att han inte kunde anses vara tillräckligt självständig i förhållande till sökanden, i den mening som avses i den rättspraxis som anges i punkt 33 ovan, för att kunna företräda sökanden på ett fullständigt oavhängigt sätt.

42 Av det anförda följer att talan i målet inte har väckts i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 19 tredje och fjärde stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol och i artikel 51.1 i rättegångsreglerna, eftersom den ansökan genom vilken talan väckts har undertecknats av Jörg Jovy, i egenskap av sökandens advokat.

43 Talan ska följaktligen avvisas.

Rättegångskostnader

44 Enligt artikel 134.1 i rättegångsreglerna ska tappande rättegångsdeltagare förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att sökanden ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom sökanden har tappat målet ska kommissionens yrkande bifallas.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (första avdelningen)

följande:

1) Talan avvisas.

2) BikeWorld GmbH ska ersätta rättegångskostnaderna.

Luxemburg den 20 november 2017.

Justitiesekreterare	Ordförande
E. Coulon	I. Pelikánová